

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 91/23
19.1.2023. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ловорке Стојнов, председника већа, Ивана Илића и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... бр. ..., чији је пуномоћник Урош Милосављевић, адвокат из Београда, ул. Др. Александра Костића бр. 8, против тужене Републике Србије – Министарство правде, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ул. Косовска бр. 31, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П. 28280/19 од 7.4.2022. године, у седници одржаној дана 19.1.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П. 28280/19 од 7.4.2022. године, у ставу другом изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство правде, да тужиоцу АА из ..., поред износа досуђеног ставом првим изреке те пресуде од 900.000,00 динара са каматом, исплати износ од још 300.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе, са законском затезном каматом почев од 7.4.2022. године, као дана пресуђења до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, док се тужбени захтев тужиоца за износ од још 200.000,00 динара са каматом, а до укупно тражених 1.400.000,00 динара, **ОДБИЈА** као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 132.100,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, под претњом извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П. 28280/19 од 7.4.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде угледа и части, насталих неоснованим лишењем слободе исплати износ од 900.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.5.2022. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена

да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа насталих неоснованим лишењем слободе исплати износ од још 500.000,00 динара, преко досуђених 900.000,00 динара а до тражених 1.400.000,00 динара, са каматом, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 157.850,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Тужилац је благовремено изјавио жалбу против наведене пресуде, побијајући је у ставу другом изреке, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући првостепену пресуду у ожалбеном делу, у смислу одредбе члана 386 ЗПП, другостепени суд је одлучио као у изреци, из следећих разлога.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је одређен притвор решењем истражног судије Вишег суда у Београду Ки.бр. 326/11 од 15.4.2011. године, а због кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114 КЗ став 11 у вези члана 113 у вези члана 30, и то почев од 13.4.2011. године у 16,00 часова када је именовани лишен слободе. Притвор је одређен на основу одредаба члана 142 став 1 тачка 2 ЗКП, због особитих околности које указују да би окривљени боравком на слободи могао да утиче на оштећене и сведока, као и члана 142 став 1 тачка 5 ЗКП, односно због посебно тешких околности извршења кривичног дела. Притвор је укинут решењем Вишег суда у Београду К.бр. 596/11 од 5.12.2011. године и одређено да се окривљени има одмах пустити на слободу. Пошто је решењем Апелационог суда у Београду Кж1. 815/17 од 14.11.2017. године укинута осуђујућа пресуда Вишег суда у Београду К. 41/16 од 31.3.2017. године, тај суд је у поновном постуку, пресудом К. 650/17 од 23.11.2018. године ослободио окривљеног АА, овде тужиоца и његовог оца ..., од оптужби да су извршили кривично дело убиство на мах у покушају, која пресуда је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1. 155/19 од 19.3.2019. године. Ради постизања споразума о постојању штете и врсти и висини накнаде за неосновано лишење слободе у предметном кривичном поступку, тужилац се обратио Министарству правде захтевом од 11.7.2019. године о коме није одлучено.

Према изводу из казнене евиденције, тужилац је два пута условно осуђиван, и то пред раније Општинским судом у Краљеви због кривичног дела из чл. 201 став 3 у вези чл. 195 став 3 КЗРС и пред Првим основним судом у Београду, због кривичног дела из чл. 248 став 1 КЗ. У свом исказу датом у својству парничне странке, тужилац је навео да је критичног дана, 13.4.2011. године око 2,00 часа иза поноћи дошло до обијања гаража у згради у којој живи, којом приликом је претучен његов отац, док је он силазио са другог спрата. Оца је одмах одвео у Ургентни центар, где је видео лица која су га крала и претукла, те је у бесу насрнуо на њих али их је полиција раставила. Након што је отишао на посао, око 11,00 часова по позиву полиције је дошао кући где је сачекан, лишен слободе и одведен у ПУ Град Београд у 29. новембра где је провео 48 часова у

полицијском задржавању. Након тога је 15.4.2011. године пребачен у Централни затвор где је смештен у тзв “полицијску собу”, појаснивши да се у истој налазило шест кревета и осморо људи од којих су сви били бивши или активни полицијци, пошто је и он сам бивши полицајац, некадашњи припадник Пете управе. Како је у тој соби било више људи него кревета, дешавало се да и по двојица леже на једном кревету, а више пута су им доводили у собу инвалиде који нису могли да брину о себи. У притвору је углавном било вербалних провокација, с обзиром да остали притвореници нису волели полицијску собу, те да је једном приликом морао и физички да се одбрани, након чега је по казни пребачен на тзв “нулу”, описану као просторију без дневне светлости димензија 3x2 метра, са једним креветом, славином и чучавцем, али је одмах враћен у своју собу. У летњим месецима боравак у притвору му је најтеже пао, тада су морали да квасе пешкире, стављају их на себе и седе на картонским табуреима. У притвору је гледао како притвореници гутају кашике, зашивају усне, при чему је било и смртних случајева услед самоубиства. Због боравка у притвору отказана му је свадба са садашњом супругом која је била планирана за мај месец 2011. године, предвиђена за 436 званица. У посете су му долазили садашња супруга, брат и мајка. Цео овај период од осам месеци боравка у притвору за њега је био јако стресан, почео је да губи косу и по изласку из затвора појавили су му се меланоми у пределу трупа, као последица претрпљеног стреса. Није тражио помоћ психолога да не би изгубио лиценцу за вођење фирме за обезбеђење. Тужилац у фирми за обезбеђење запошљава 300 људи, држао је и четири клуба у Србији и један у Цириху где је запошљавао још 150 људи. Освајао је три европска шампионата у каратеу. Због последица боравка у притвору посао му је опао, више није одлазио у Шведску, па је и посао који је тамо водио изгубио. И данас када прелази државну границу полиција му скреће пажњу на кривично дело које му је било стављено на терет у овом поступку, без обзира на то што је правноснажно ослобођен.

Код таквог стања ствари, према становишту Апелационог суда, првостепени суд је чињенично стање правилно и потпуно утврдио, али је погрешно применио материјално право када је ожалбеним делом првостепене пресуде одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа од 900.000,00 динара. Одредбом члана 200 став 1 ЗОО прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреда угледа, части, слободе, и права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и њеном одсуству. Другостепени суд, имајући у виду да повреда слободе проузрокује душевне болове таквог интензитета и трајања који оправдавају досуђивање накнаде, те ценећи значај повређеног добра и све околности конкретног случаја, дужину трајања притвора од 237 дана, врсту и тежину кривичног дела које је тужиоцу било стављено на терет, будући да се ради о најтежем кривичном делу, као и његов ранији живот и породичне прилике, околност да је у време притварања имао 34 године и да је као бивши полицајац боравак у притвору поднео веома стресно, налази да тужиоцу на име правичне новчане накнаде припада укупан износ од 1.200.000,00 динара, у смислу цитиране одредбе члана 200 став 1 ЗОО. У преосталом делу тужбени захтев је превисоко постављен и као такав неоснован за износ од још 200.000,00 динара, а с обзиром на циљ коме служи накнада, пошто би се досуђивањем вишег

износа накнаде поговало тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом овог института, противно одредби члана 200 став 2 Закона о облигационим односима.

Тужиоцу припада и законска затезна камата на износ правичне накнаде нематеријалне штете у смислу члана 277 ЗОО и то почев од дана пресуђења који се има сматрати даном доспећа накнаде. Међутим, првостепени суд је у нежалбеном ставу првом изреке пресуде погрешно означио као датум доспећа затезне камате дан 24.5.2022. године, уместо дан пресуђења, 7.4.2022. године. Како из образложења одлуке о камати, садржаног на страни шестој, у четвртном одељку, јасно и несумњиво произлази да је реч о очигледној омашци у писању, првостепени суд исту може исправити у свако доба, у смислу одредбе члана 362 ЗПП.

Из свих напред изнетих разлога, Апелациони суд је преиначио првостепену пресуду у ожалбеном делу, те одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, у смислу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП.

Како је тужилац успео у поступку по жалби, досуђени су му тражени трошкови на име састава жалбе у износу од 22.500,00 динара, таксе на жалбу у износу од 54.800,00 динара, као и таксе на одлуку другостепеног суда у износу од 54.800,00 динара, који укупно чине износ од 132.100,00 динара, те је у смислу одредаба члана 153, 154 и 163 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Ловорка Стојнов,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић